

JAARVERSLAG
2016
Weidevogelgroep Duinboeren

Inhoudsopgave

- 3** Voorwoord
- 4** Resultaten
- 9** Seizoen in beeld
- 13** Waarnemingen
- 15** Drone
- 17** Jaar van de kievit
- 20** Colofon

Voorwoord

2016 was het jaar van de kievit, de bekendste weidevogel die in heel Europa voorkomt. Van alle provincies herbergen Friesland en Noord-Brabant de meeste kieviten. Door de warmere voorjaren beginnen ze steeds vroeger met het maken van een nest. Begin maart al worden de eerste eieren gevonden.

Ondanks de extra aandacht zagen we dit jaar opnieuw het aantal kieviten afnemen. Ook in ons gebied, de Gement en De Zeeg, zet de dalende trend voort. De belangrijkste oorzaak is het hoge sterftcijfer onder de pullen, zoals de jonge kieviten worden genoemd. Voor het in stand houden van de populatie is het nodig dat per broedpaar 0,8 jongen vliegvlug worden. In de praktijk is dat slechts 0,25. Dat betekent dat het aantal volwassen kieviten dat sterft (niet alleen door natuurlijke oorzaken; in sommige landen wordt zelfs nog gejaagd op de kievit!) niet wordt aangevuld door jongen. Door onderzoek probeert men het gedrag van kieviten in beeld te brengen en vervolgens de oorzaken van de achteruitgang.

In ons gebied speelt predatie door roofdieren een grote rol. Inmiddels is de verhouding vossen en kraaien t.o.v. kieviten helemaal uit balans. Daardoor zijn ze kansloos in de verdediging tegen deze roofdieren. Het bestrijden van vossen en kraaien is lastig, ook vanwege regelgeving.

Toch blijven we enthousiast de bescherming van de legsels voortzetten. De inzet van de vrijwilligers is geweldig en de medewerking van de boeren en loonwerkers is prima. De kievit hoort thuis in het boeren-landschap en we zullen er alles aan doen om dit te behouden.

Rini van den Boer
Coördinator Weidevogelgroep Duinboeren

Resultaten

Langzaam maar zeker verandert de populatie weidevogels in ons gebied. Zowel in de Gement als in De Zeeg zijn de grutto en de wulp, die vooral in grasland broeden, bijna verdwenen. Het aantal Kieviten neemt af. Kleinere soorten zoals gele kwikstaarten, veldleeuweriken, graspiepers en roodborsttapuiten kunnen zich wel handhaven.

De grutto heeft voor het eerst niet gebroed in ons gebied. Foto: Malachy Burns

Werkgebied

	<u>De Zeeg</u>	<u>Gement</u>
Aantal boeren	21	44
Gebiedgrootte	156 ha	312 ha
Aantal vrijwilligers	11	25

Soort	Resultaat										
	Totaal	Bekend	Uit	% Uit	Niet uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Grutto	0										
Kievit	114	113	58	51,33	55	41	0	4	8	0	2
Scholekster	5	5	4	80,00	1	1	0	0	0	0	0
Wulp	6	6	1	16,67	5	4	0	1	0	0	0
Totaal	125	124	63		61	46	0	5	8	0	2
% van bekend resultaat				50,81	49,19	37,1	0	4,03	6,45	0	1,61

Toelichting: Pred=predatie Bew=beweiden Werk=werkzaamheden Verl=verlaten Onb=onbekend

Weersomstandigheden

Het voorjaar was koud en nat. April 2016 was zelfs kouder en natter dan december 2015. Voor de jonge weidevogels was dit bepalend voor de overlevingskansen. Uit onderzoek blijkt dat gemiddeld slechts zo'n 20% van de kuikens vliegvlug wordt. 10% meer of minder heeft veel consequenties voor de populatie. Koud en nat is beter dan warm en droog. Door overvloedige regenval was de grond vochtig. Dat betekent dat de eerste levensbehoefte, voedsel, binnen bereik van de vogels was. Het verlies zal vooral door onderkoeling zijn veroorzaakt. Hoeveel jongen dit jaar hebben overleefd, is niet te zeggen. Wel hebben we gedurende het gehele broedseizoen opgroeiende jongen gezien. Dat geeft hoop voor volgende jaar.

Bescherming

We worden steeds succesvoller in het beschermen van legsels. Er gaan nauwelijks nog eieren verloren door bewerkingen. Boeren en loonwerkers zijn inmiddels bekend met weidevogelbescherming. Ze zijn alert en vinden regelmatig zelf ook legsels. Door gebruik te maken van mandjes is het makkelijk om de eieren te verplaatsen bij bewerkingen zoals bemesten, ploegen en zaaien. De grootste verliezen worden veroorzaakt door predatoren zoals vos, kraai, bunzing. Bijna de helft van eieren wordt opgegeten en ook jongen staan op het menu van deze roofdieren. Als hier een oplossing voor gevonden wordt, zou dat een enorme verbetering zijn.

Door de eieren in een mandje te leggen, zijn ze makkelijk te verplaatsen bij bewerkingen.

Gement

De rust is weer teruggekeerd in de Gement. Vorig jaar hadden werkzaamheden ten behoeve van de HOWABO (grondverzet en aanleg dijk) invloed op het broedseizoen. Het landschap is hierdoor veranderd en daar hebben de weidevogels dit jaar voor het eerst mee te maken gehad. Veel percelen zijn afgegraven. Vruchtbare grond is verdwenen en schraal, blauw grasland is ervoor in de plaats gekomen. Daardoor zijn er nauwelijks nog nesten rechts van de Honderdmorgensedijk. We hebben hier ook niet meer gezocht. Het beperkt aantal legsels in dit gebied hoeft niet beschermd te worden omdat geen bewerkingen plaatsvinden.

Een dijk scheidt het natuurgebied van de landbouwgrond. We zien een verschuiving van de legsellocaties naar het westen. Wellicht hebben vogels de Gement verlaten en gekozen voor een ander gebied.

Het aantal Kievitlegsels neemt, na een opleving sinds 2012, langzaam af. Dit jaar tellen we 30 succesvolle broedgevallen. Het aantal scholeksters is klein maar stabiel. Drie paartjes hebben genesteld in de Gement.

De samenwerking tussen vrijwilligers en de boeren is goed. Daardoor worden veel legsels bij bewerkingen gespaard.

Positief is dat alle legsels van de “bonte piet” zoals de scholekster wordt genoemd, zijn uitgekomen. Voor het eerst heeft in de Gement geen grutto gebroed. De ambassadeur van de weidevogels lijkt voorgoed verdwenen uit ons gebied. De Gement is ten opzichte van de jaren zeventig, toen er nog tientallen broedgevallen waren, niet meer geschikt voor de grutto. De wulp komt nog wel voor. Het aantal legsels is klein en helaas is dit jaar geen enkel ei uitgekomen.

Een groot probleem is de predatie. De populatie vossen en kraaien groeit waardoor het evenwicht tussen de weidevogels en de natuurlijke vijanden uit balans is. Door regelgeving is het moeilijk om hier iets tegen te doen.

Er zijn initiatieven om het landschap te verbeteren. Stichting Duinboeren sluit beheerpakketten af met de boeren. Akkerranden bijvoorbeeld bieden voedsel (insecten) en schuilgelegenheid voor vogels tegen jagende predatoren.

Voor de overlevingskansen van jonge weidevogels zijn akkerranden zeer belangrijk. Ze bieden voedsel en bescherming tegen predatoren.

De Zeeg

Afgelopen jaar zijn we met onze vrijwilligers weer bezig geweest om zo goed mogelijk de weidevogels te beschermen. Helaas zijn de resultaten weer slechter dan vorig jaar. In De Zeeg is het aandeel bouwland weer afgenomen en we zien dat de Kievit nauwelijks in de weilanden broedt waardoor het aantal nesten ook is gedaald. Doordat we minder bouwland in De Zeeg hebben, hebben we ten zuiden van Drunen enkele akkers onder onze hoede genomen met goede resultaten. Eén akker had wel erg ideale omstandigheden want naast de akker was er een weiland en een plasje waar we de jonge en oude dieren regelmatig zagen om te eten.

Het verlies van nesten door bewerkingen is zeer laag en de samenwerking is prima. Jammer dat door predatie te veel nesten verloren zijn gegaan. Hier zal dan ook veel aandacht aan besteed moeten worden maar dat moet breed gedragen en aangepakt worden voor het te laat is. De Kievit is sterk achteruit gegaan. Weliswaar is het aantal legsels dat is uitgekomen, 28 stuks, iets hoger dan vorig jaar. Maar 2015 was dan ook zeer slecht. De scholekster heeft eveneens minder nesten gehad maar we hebben afgelopen jaar wel één wulpennest gevonden. In het gebied van Natuurmonumenten hebben we een paar keer de grutto gehoord. Zal hij in de toekomst bij ons komen nestelen?

Project Technasium d'Oultremont College

In het kader van projecten die op het Technasium van d'Oultremont College worden gedaan was één van de projecten gericht op het beschermen van jonge dieren tijdens het maaien van het grasland. Het project is begeleid door ons en er zijn mooie en goede ideeën ontstaan. Het was erg mooi om te zien hoe de oplossingen werden gevonden en sommige presentaties waren van een hoog niveau. Belangrijk is dat de jeugd leert om met andere ogen naar de natuur te kijken en dat ze de natuur ontdekken.

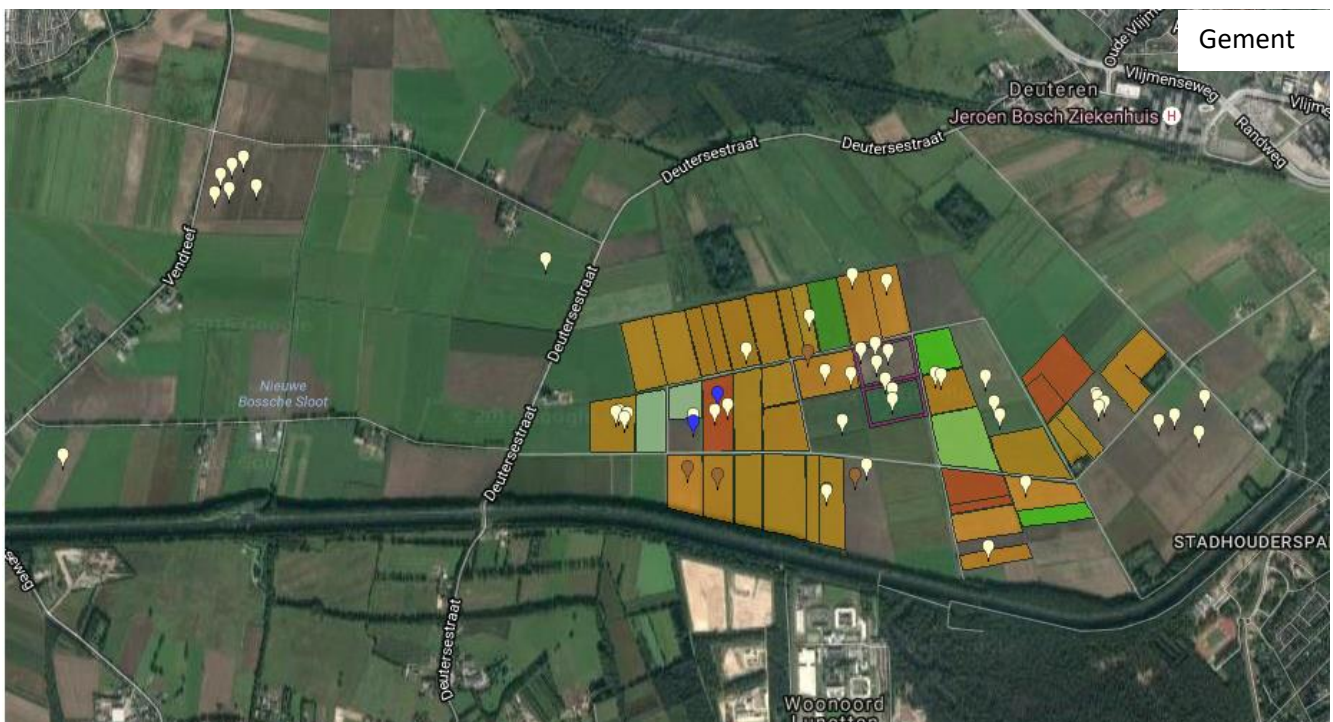
Leerlingen van het Technasium presenteren "bescherming jonge dieren bij het maaien".

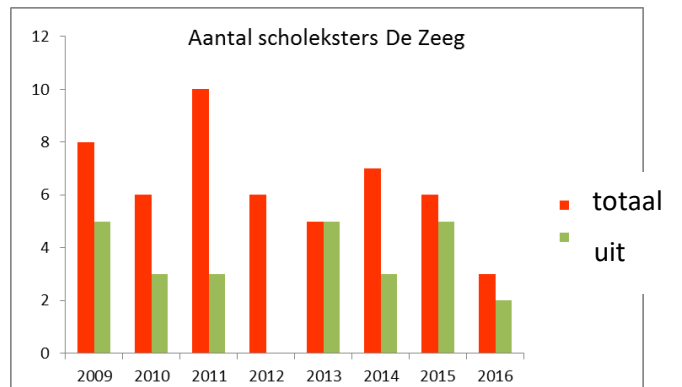
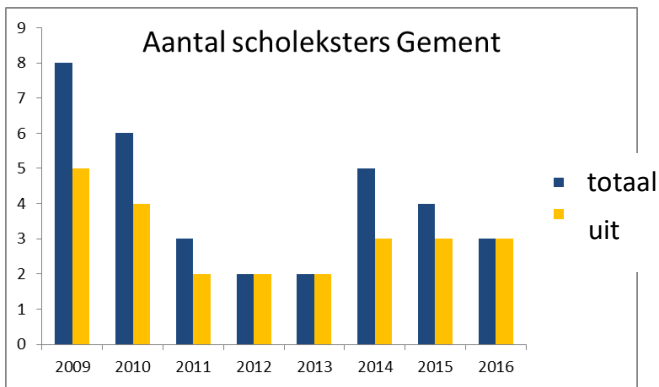
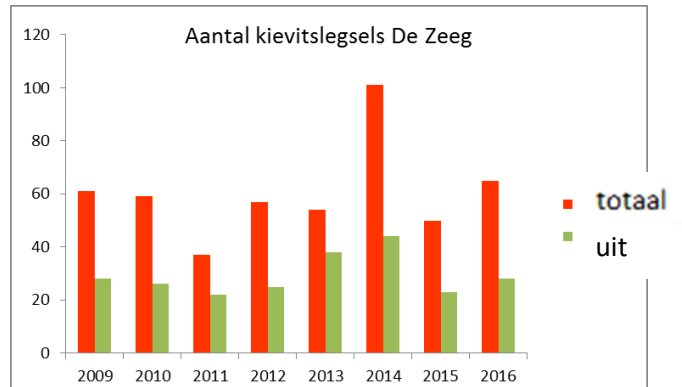
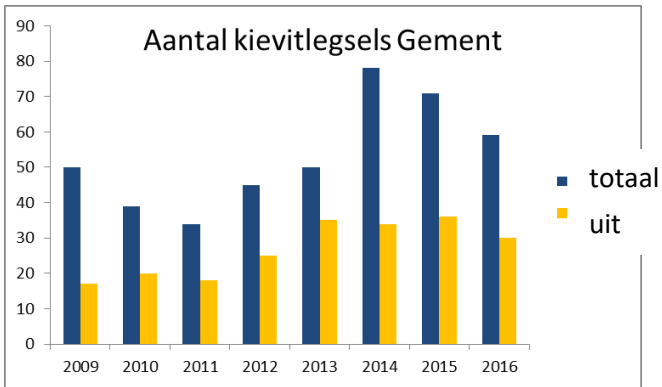
Hieronder kaarten van de Gement en De Zeeg. De stippen geven de nestlocaties aan.

wit=kievit

blauw=scholkster

bruin=wulp

Er zijn in totaal drie wulpenlegsels gevonden. Helaas zijn alle wulpenlegsels gepredeerd, waarschijnlijk door een vos.

Seizoen in beeld

Rommel uit de Gement: de oogst van zwerfvuildag 2016

Present op de lammetjesdag bij de familie Van der Lee op 28 maart

Nesten zoeken op grasland is lastig en vereist goed speurwerk.

Jong geleerd is oud gedaan.

Opricht Technasium: jonge dieren redden tijdens het maaien.

 Het eerste kievitseï in Vught is gevonden
LENTE IN DE GEMENT

Als het eerste kievitseï het voorjaar inluidt, dan is de Vughtse lente aangebroken. Op woensdag 30 maart vond Rina Tamminga de eerste gespikkelde exemplaren in de Vughtse Gement. Wim Dieden (ook op de foto) van de Weidevogelgroep was erbij.

Overigens gaat het niet bijzonder goed met de kievit in Nederland. Het aantal 'legsels' neemt de laatste jaren gestaag af, ondanks de inspanningen van de leden van de Weidevogelgroep. Zij doen sinds jaar en dag hun best om het de vogels in de Gement makkelijk te maken met een aantrekkelijk, beschermd en veilig broedgebied. Een prachtig streven dat hopelijk navolging krijgt in dit 'Jaar van de Kievit'.

Wat doen de Weidevogelgroep Duinboeren?

Een kievitseï wordt niet 'geraapt' maar blijft

keurig in het nest liggen. Als het legsel compleet is (4 eieren) gaat moeder kievit aan het broeden, 28 dagen lang. De weidevogelgroep zorgt er samen met de boeren voor dat de legsels niet verloren gaan bij bewerkingen van het land. De weidevogelgroep, die zich inzet voor het behoud van de weidevogels, kan nog extra man kracht gebruiken. Heb je zin om de natuur in te trekken, kennis op te doen van vogels? Dan ben je van harte welkom. Mail of bel naar Margreet van Mensvoort, m.van.mensvoort@home.nl, telefoon 0411-642443.

*Eerste Kievitsei in De Zeeg gevonden
op 23 maart door Ton Hannink*

*Pauze: het belopen van een bewerkte akker is zwaar
werk.*

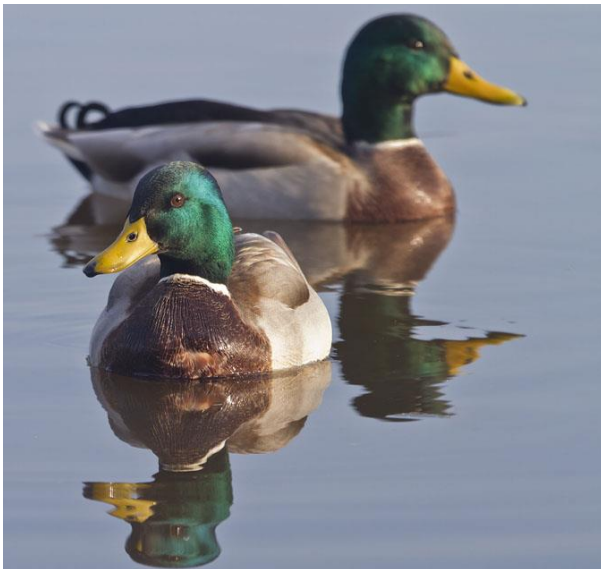

Test met een drone; werkwijze van de toekomst?

Waarnemingen

Behalve weidevogels komen ook andere vogelsoorten voor in ons gebied. En behalve vogels zijn ook hazen gezien. En er zijn ook dassen actief omdat we sporen van deze dieren gezien hebben.

2016	maart				april								mei				juni			
	17	22	30	31	6	7	13	14	20	21	28	5	12	18	19	25	26	1	3	9
aalscholver																				
blauwborst																				
blauwe reiger																				
boerenzwaluw																				
buizerd																				
Canadese gans																				
gele kwikstaart																				
gierzwaluw																				
graspieper																				
grauwe gors																				
grutto																				
holenduif																				
houtduif																				
kauw																				
kiekendief blauw																				
kievit																				
kleine plevier																				
kleine zwaan																				
knobbelzwaan																				
koekoek																				
koperwiek																				
kraanvogel																				
kwartel																				
meerkoet																				
merel																				
nijlgans																				
ooievaar																				
patrijs																				
regenwulp																				
rietgors																				
ringmus																				
roodborsttapuit																				
scholekster																				
spreeuw																				
tapuit																				
torenvalk																				
veldleeuwerik																				
visdiefje																				
waterhoen																				
watersnip																				
wespendief																				
wilde eend																				
witte kwikstaart																				
wulp																				
zilvermeeuw																				
zilverreiger																				
zwarte kraai																				

Wilde eend (man)

Veldleeuwerik

Blauwe reiger met jonge Kievit in bek

Gele kwikstaart (juveniel)

Buizerd

Haas

Foto's op deze pagina: Adri de Groot. www.vogeldagboek.nl

Drone

Afgelopen jaar hebben we de primeur gehad om met een drone een test te doen. Doel: eieren zoeken zonder zelf een perceel te betreden. Het verzoek kwam van Jochem Sloothaak van Brabants Landschap om dit moderne apparaat in De Zeeg uit te proberen. Het resultaat was erg goed want de drone vond zonder problemen de eieren en ook twee nesten die wij nog niet gevonden hadden. De Kieviten reageren rustig op de drone. Het zal in de toekomst echt niet zo zijn dat we als vrijwilliger overbodig worden. Wel zal het een nuttig hulpmiddel voor ons kunnen zijn.

Drone 1

Drone 2

Op een scherm wordt een warmtebron als een heldere stip weergegeven. Dit duidt op een bebroed ei of een jonge vogel. De locatie (de coördinaten) worden exact weergegeven.

Op allerlei fronten doet de drone zijn intrede. Met dit ingenieuze apparaat kan vanuit de lucht een gebied worden verkend. Door de drone uit te voorzien van warmte gevoelige apparatuur kunnen eieren en jonge vogels worden opgespoord zonder een perceel te betreden. Dat betekent dat in kortere tijd legfels getraceerd kunnen worden. Minder verstoring en geen geursporen naar een nest waar en vos dankbaar gebruik van maakt.

Drone 3

Met veel belangstelling werd de test van de drone in De Zeeg gevolgd.

Drone 4

Ook in de pers was aandacht voor deze revolutionaire uitvinding. Er dienen nog wel wat verbeteringen te worden aangebracht voordat de drone op grote schaal in de praktijk kan worden gebruikt. Maar het zou een prachtig hulpmiddel zijn voor de weidevogelbescherming.

deVerdieping

TROUW ZATERDAG 11 JUNI 2016 12

DUURZAAMHEID & NATUUR

WEIDEVOGELS Om nesten te markeren en zo te beschermen tegen maai- en ploegmachines, zetten vrijwilligers **drones** in. Die herkent een ei omdat het warm is. Maar de grutto verstoppt zijn nest en een kluit aarde is ook vaak warm.

reportage Karst Oosterhuis

Weidevogels krijgen hulp vanuit de lucht

Wat schichtig kijkt een broedende kievit om zich heen terwijl boven zijn hoofd een drone suist. Op een

schermje licht de vogel op als een witte vlek. Jochem Sloothaak, coördinator soortenbescherming van Brabants Landschap, kijkt via een telescoop hoe het dier reageert. "Mooi! De kievit trekt zich niets van de drone aan, hij is hooguit wat extra alert."

Wie ooit naar kievitseieren heeft gezocht, weet hoe deze vogels alles in het werk stellen om eierenzoekers om de tuin te leiden. Ze vliegen onopvallend weg om vervolgens elders neer te strijken, alsof ze daar broeden. Terwijl juist duizenden vrijwilligers hun nesten proberen op te sporen, om ze uit de greep te houden van maai- en ploegmachines. Bijvoorbeeld door de nesten met stokken te markeren, of door ze te verplaatsen.

De grutto maakt het hen mogelijk nog moeilijker: die verstoppt zijn eieren.

hele broedseizoen doet het bedrijf testvluchten om de software te optimaliseren. "De beeldherkenningssoftware moet andere warmtebronnen in het veld, zoals hazen wegfilteren. Vorig jaar hebben we onderzocht welke hoogte en snelheid het best werkt", zegt Peter van den Brandhof, projectleider en bedenker van de drone. "Drones met infraroodcamera's zijn natuurlijk niet nieuw, maar deze toepassing wel. Ik hoop dat we hiermee ook een jongere doelgroep aanspreken, want er is veel vergrijzing onder vrijwilligers."

De idee is dat in toekomst iedereen met de drone overweg kan. Alleen het opstijgen gebeurt handmatig. De coördinaten van een nest slaat de drone tot een meter nauwkeurig op in een database waar ook boeren bij kunnen. Over de hoge aanschafprijs (ruim 20.000 euro) maakt hij zich geen zorgen. "We hebben nu al een aantal inschrijvingen binnen, van natuurorganisaties en collectieven van boeren."

Nadat een eerste poging de groep leidde tot een hol met jonge hermelijnen, is het in een recent ingezaaid maisveld verderop wel raak. "Blijf maar achter de drone", instrueert Van den Brandhof. "Anders trap je het nest nog

Jaar van de kievit

De kievit is de meest voorkomende weidevogel. Hij komt van oudsher voor in het Nederlandse boerenland. Ook in De Gement en De Zeeg zijn verreweg de meeste legsels die we vinden van de kievit. Helaas neemt het aantal kieviten af. 2016 is uitgeroepen tot het jaar van de kievit.

Onder weidevogels worden vogelsoorten verstaan die in uitgestrekte graslanden broeden. Het begrip wordt veel gebruikt in discussies over agrarisch natuurbeheer en het behoud van weilanden als bijzonder cultuurlandschap, omdat het soorten betreft die in meer of mindere mate zijn aangewezen op een door de mens gevormd landschap.

De gebruikelijke definitie heeft betrekking op alle vogels die op de grond broeden in weilanden. Er wordt wel onderscheid gemaakt tussen primaire en secundaire weidevogels, waarbij de eerste categorie in hoofdzaak op grasland broedt, en de tweede dat in mindere mate doet. Een soort kan in het ene jaar als een secundaire weidevogel worden gezien maar door veranderingen in het gedrag en of omstandigheden doorschuiven naar de primaire weidevogels.

Tot de primaire weidevogels rekent men doorgaans de steltlopers, kievit, scholekster, grutto, tureluur, wulp, kemphaan en watersnip. Velen beschouwen dit rijtje als de echte weidevogels; watersnip en kamphaan zijn echter zo zeldzaam dat ze ook in weilanden niet vaak worden aangetroffen.

Tureluur. Foto: Adri de Groot (Vogeldagboeken)

Enkele eendensoorten broeden eveneens overwegend op grasland: zomertaling en kuifeend. Verder voelen enkele kleine zangvogels zich zeer thuis in weilanden: veldleeuwerik, graspieper en gele kwikstaart.

Tot de secundaire weidevogels worden vogels gerekend die vaker in andere landschappen broeden dan in het weiland. Hiertoe behoren onder meer de veelvoorkomende meerkoet en wilde eend, die getalsmatig vaker in grasland te zien zijn dan enkele van de bovengenoemde steltlopers.

Meerkoet. Foto: Adri de Groot (Vogeldagboeken)

Dat geldt in mindere mate voor de fazant. Andere secundaire weidevogels zijn eendensoorten als slobbeend, krakeend, bergeend en de zeldzame wintertaling, en bontbekplevier, kleine plevier, kluut, visdief, kokmeeuw, waterhoen, patrijs, kwartel, kwartelkoning, paapje en grauwe gors. Ook de zwarte stern is een weidevogel, hoewel die slechts zelden op het land broedt.

Veel van de weidevogels zijn trekvogels, die in de winter zuidelijker wonen.

Verspreiding en habitat

De kievit is een bekende weidevogel in Europa. Oorspronkelijk broedden kieviten op grassteppen in gematigd Europa en Azië. De mens is deze gebieden steeds meer gaan gebruiken voor het houden van vee en het verbouwen van gewassen. De kievit is één van de weinige soorten die zich goed kon aanpassen aan de veranderde omgeving. Tegenwoordig broedt de kievit in allerlei grote open terreinen langs de kust en in het binnenland, meestal op (maïs)akkers, weilanden en graslanden.

Niet alleen in Nederland, maar ook internationaal en op wereldschaal blijkt dat de kievit in aantallen achteruit gaat. Sinds 1990 is er een afname van een paar procent per jaar geconstateerd, zoals blijkt uit onderzoek van o.a. Sovon. Als oorzaken voor deze afname worden de steeds intensievere landbouw, de lage waterstand, predatie en verstedelijking genoemd. Om deze reden staat deze soort sinds 2015 als gevoelig op de Rode Lijst van de IUCN.

Vlucht

Kenmerkend zijn de brede vleugels en de relatief langzame, flappende vlucht. In de paartijd halen mannetjes acrobatische capriolen uit in de lucht. In Friesland heet dat "oer de wjuk gean", 'over de wiek gaan'.

De kievit heeft een typische baltsvlucht. Het mannetje bakent zijn territorium af door acrobatisch op te vliegen en naar beneden te duiken.

Het hoofdvoedsel van de kievit wordt gevormd door rode regenwormen. Daarnaast eten ze allerlei insecten en ook onrijpe zaden. De beschikbaarheid van wormen bepaalt ook hoeveel vogels zich kunnen vestigen in een bepaald gebied.

Voortplanting

Het broedseizoen van de kievit loopt van half maart tot in juli. Het vroegst bekende eerste landelijke kievitseï werd gevonden op 2 maart 1998 (bij Ermelo); het laatste bijna een maand later, op 31 maart 1969 (bij Garijp). Vogels waarvan het eerste broedsel is mislukt, proberen het daarna nogmaals, soms tot wel viermaal. Een volledig legsel bestaat uit vier eieren van gemiddeld 47 x 34 mm. Het broeden duurt 26 à 28 dagen. Het nest wordt gemaakt in een ondiep kuiltje op een plek met niet te veel gras. Meestal broedt de kievit op grasland, maar ook op bouwland worden kievitsnesten aangetroffen. Maïs is heel geliefd.

Jonge kieviten hebben een perfecte schutkleur. Als gevaar dreigt, drukken ze tegen de grond zodat ze nagenoeg onzichtbaar zijn.

Kievitseieren rapen

Kievitseieren zoeken en rapen is een oude traditie in Nederland. Het eerste kievitseï wordt opgevat als een symbool voor het begin van het voorjaar. Het wordt traditiegetrouw aangeboden aan de commissaris van de Koning en de burgemeester van een gemeente.

Al diverse keren werd het rapen van Kievitseieren verboden maar sinds 2006 was het echter weer toegestaan om tussen 1 maart en 9 april kievitseieren te zoeken en te rapen. In 2009 mochten in totaal 6431 kievitseieren worden geraapt, in 2010 5939, in 2011 en 2012 ook 5939, in 2013 6307 en in 2014 weer 5939. Dit is het zogenaamde provinciale maximum, met een persoonlijk quotum van 15 eieren per persoon.

Elke vondst dient te worden gemeld in een sms aan Natuurnetwerk in Vaassen. Een server van NatuurNetwerk stuurt een sms terug om aan te geven of de vinder het ei nog mag opnemen. Eierzoekers moeten bovendien in bezit zijn van een persoonsgebonden kaart, die door een erkend verband van vogelbeschermers wordt gecontroleerd en kan worden ingetrokken als de zoeker de regels niet naleeft.

Een legsel bestaat uit vier, goed gecamoufleerde, eieren. Een enkele keer hebben we vijf eieren in een nest aangetroffen.

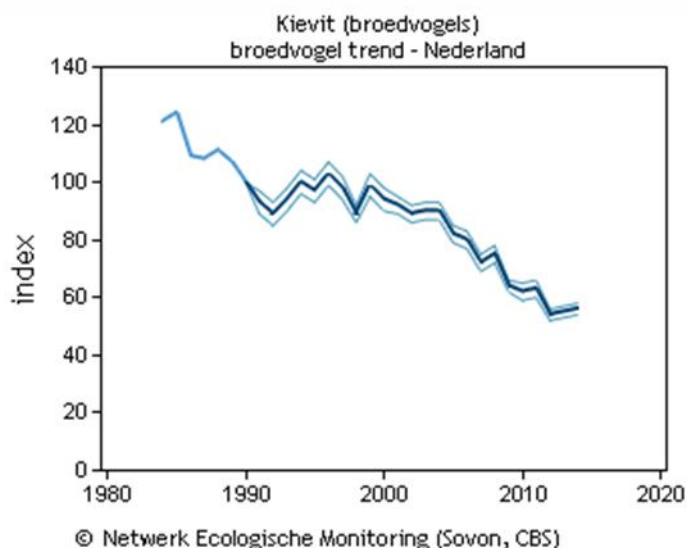
In 2015 werd het rapen in Nederland weer verboden door de Raad van State, in een uitspraak van 14 jan. 2015. De Raad oordeelde dat de populatie van kieviten in 2013 bijna was gehalveerd ten opzichte van 1996 en droeg het provinciebestuur op om te onderzoeken (1): bij welke stand van de kievitenpopulatie nog sprake is van een „gunstige staat van instandhouding” en (2): of de kievit ook op langere termijn nog algemeen zal blijven voorkomen in het Friese grasland. Ook in 2012 had de Raad van State al haar zorg uitgesproken over de voortgaande daling in de kievitenpopulatie, maar had toen toch toestemming gegeven voor het rapen omdat zij meende dat de provincie voldoende waarborgen had ingebouwd, bijvoorbeeld door het hierboven genoemde registratiesysteem.

Kievit uit De Nederlandsche Vogelen 1770

Voorstanders van het behoud van de traditie stellen dat het rapen niet schadelijk is voor de populatie omdat de kievit goed in staat is een tweede legsel te produceren. Bovendien zorgen kievitseierzoekers voor nazorg, zodat boeren het nest kunnen ontzien bij het maaien. Dat gebeurt door stokken bij de nesten te plaatsen of nestbeschermers over de nesten te zetten wanneer er vee in het land loopt. Dat gebeurt niet alleen met de kievit, maar ook bij nesten van andere weidevogels, zoals de grutto, de tureluur, de scholekster en de veldleeuwerik.

Tegenwoordig wordt er veel gewerkt met stippenkaarten, plattegronden van de graslanden van de boer waar nazorg wordt gedaan. De stippenkaart wordt in de schuur van de boer gehangen en de gevonden nesten met eieren worden erop aangegeven. Zo hoeft er niet altijd nestbescherming geplaatst te worden, wat de nesten zou kunnen verraden bij roofdieren. Tegenstanders stellen daartegenover dat door steeds vroeger maaien veel van die tweede legsels verloren gaan.

Nederland Deze grafiek is gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP). Weergegeven is de jaarlijkse index van de broedpopulatie t.o.v. 1990 en de standaardfout. **Project informatie**

Colofon

De **Weidevogelgroep Duinboeren** is een werkgroep van Stichting De Duinboeren.

Coördinator	Rini van den Boer
Groepstrekkers	Rini van den Boer Wim Dieden Ton Hannink Ton de Peffer
Secretariaat	Margreet van Mensvoort St.-Lambertusstraat 50 5266 AG Cromvoirt m.van.mensvoort@home.nl
Gegevensverwerking	Elise Adriaanse

**Coördinatiepunt
Landschapsbeheer
Brabants Landschap (BL)** coördineert de weidevogelbescherming in Noord-Brabant en begeleidt ook de Weidevogelgroep Duinboeren

Coördinator (BL) Jochem Sloothaak
Veldmedewerker (BL) Anja Popelier

De weidevogelgroep werkt samen onder de naam "**Natuurlijk Vught**" met andere organisaties in Vught die zich bezig houden met de natuur.

Foto's

De foto's in dit jaarverslag zijn gemaakt in de Gement en De Zeeg, door vrijwilligers van de weidevogelgroep, tenzij anders aangegeven.

Relevante websites	www.brabantslandschap.nl www.duinboeren.nl www.weidevogelbescherming.nl www.nmvught.nl
Onze website	www.brabantslandschap.nl/zelf-aan-de-slag/vrijwilligers-paginas-weidevogels/weidevogelgroep-duinboeren/

Met dank aan onze sponsors:

J. VAN ESCH BV